

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

SERVİS ARAÇLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, İlkeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, İlkeler

Birinci Bölüm

Amaç

MADDE 1 -

Bu yönerge İBB sınırları içinde yolcu taşıma izni verilen servis araçlarının hangi koşullar altında ve ne şekilde çalışacaklarını, bunların işleticileri ile verilen hizmetten yararlanan kuruluşlar/şahıslar arasındaki ilişkileri, uygulamayı yürütecek ve denetleyecek olan kuruluş ve organların yetki ve sorumluluk alanlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam; (2012/11-9), (2014/4-16), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).

MADDE 2 -

Bu Yönerge;

- a) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- b) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- c) **Turizm Yolcu Taşımacılığı** (Şehir içi turizm yolcu taşımacılığı yapan araçları), (2018/4-1).
- d) **Ücretsiz Servis Taşımacılığı** (Müşteri hizmeti adı altında ücretsiz yolcu taşımacılığı yapan servis araçları),
- e) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- f) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- g) Diğer servis araçlarını kapsar. (2012/11-9), (2014/4-16).
- ğ) **Yüksek Öğrenim Kurumları Öğrenci Servis Taşımacılığı** (Yüksek Öğrenim Kurumları (Üniversite) öğrencilerinin taşımacılığını yapan servis araçları), (2012/11-9).
- h) **Sosyal Etkinlikler Grup Servis Taşımacılığı;** (2014/4-16).
  - 1) Düğün, nişan, cenaze, piknik, asker uğurlama, hac/umre dönemi yolcu uğurlama ve karşılama, sportif aktiviteler, plaj etkinlikleri, yaz dönemi eğitim kursları ile dernek, kurum ve kuruluşların sosyal etkinliklerinin ulaşım faaliyetlerinin gruplar halinde yapılmasını kapsar. (2014/4-16).
  - 2) Turizm etkinlikleri çerçevesinde yapılan organizasyon faaliyetleri bu kapsam dışındadır. (2014/4-16).

Dayanak

MADDE 3 -

- a) Bu yönerge; 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile ilgili kanun ve mevzuatlara dayanılarak hazırlanmıştır.
- b) Bu yönergeyle herhangi bir kişi ya da kuruluşa getirilen yükümlülük, mevzuatın öngördüğü diğer yükümlülüklerden o kişi ya da kuruluşa masuniyet veya muafiyet sağlamaz.

İlgili Kurum-Kuruluş ve Birimler;

MADDE 4 -

- a) İstanbul Valiliği,
- b) İl Jandarma Komutanlığı,
- c) Sahil Güvenlik Komutanlığı,
- d) İl Emniyet Müdürlüğü,
- e) İl Milli Eğitim Müdürlüğü,

- f) İstanbul İli İlçe/İlk Kademe Belediyeleri,
- g) UKOME (Ulaşım Koordinasyon Merkezi),
- h) İBB (İstanbul Büyükşehir Belediyesi) Ulaşım Daire Başkanlığı ve ilgili Daire Başkanlıklarına bağlı müdürlükler;
  - İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü (TUHİM),
  - İBB Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü,
  - İBB Ulaşım Planlama Müdürlüğü,
  - İBB Trafik Müdürlüğü,
  - İBB Yol Bakım Müdürlüğü,
  - İBB Emlak Müdürlüğü,
  - İBB Zabıta Destek Hizmetleri Müdürlüğü,
  - İBB Eğitim Müdürlüğü,
- ı) İETT İşletmeleri Genel Müdürlüğü,
- i) İstanbul Ticaret Odası,
- j) İstanbul Umum Servis Aracı İşletmecileri Esnaf Odası,

Tanımlar; [\(2013/7-2\)](#), [\(2014/4-16\)](#), [\(2014/8-7\)](#), [\(2015/1-4\)](#),

MADDE 5 -

(1) Bu Yönergenin uygulanmasında;

- a) **UKOME** : Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ni,
- b) **İBB** : İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ni,
- c) **İTK** : İl Trafik Komisyonu'nu,
- ç) **İETT** : İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nü,
- d) **TUHİM** : Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nü,
- e) **UKM** : Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü'nü,
- f) **Zabıta** : Belediye Trafik Zabıtası'nı,
- g) **İTO** : İstanbul Ticaret Odası'nı,
- h) **İSTESOB** : İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'ni,
- ı) **Esnaf Odası** : Servis Aracı İşletmecisinin bağlı olduğu esnaf odasını,
- i) *Mülga*, [\(2007/4-2\)](#), [\(2016/2-8\)](#), [\(2016/3-13\)](#), [\(2017/2-6\)](#),
- j) *Mülga*, [\(2007/4-2\)](#), [\(2016/2-8\)](#), [\(2016/3-13\)](#), [\(2017/2-6\)](#),
- k) **Güzergâh Kullanım İzin Belgesi:** Servis Araçlarının çalışacakları güzergâhı belirten Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nce verilen belgeyi, [\(2017/7-7\)](#),
- l) **İstiap Haddi** : Bir aracın güvenle taşıyabileceği ve imalat standardında belirtilen en çok yolcu ve hizmetli sayısını,
- m) *Mülga*, [\(2007/4-2\)](#), [\(2013/7-2\)](#), [\(2016/2-8\)](#), [\(2016/3-13\)](#), [\(2017/2-6\)](#),
- n) **Servis aracı** : Şehir içi servis hizmetlerinde kullanılan otobüs, minibüs sınıfı araçları, [\(2015/1-4\)](#)
- o) **Şoför Eğitim Sertifikası:** Servislerde şoför olarak çalışabilmek için Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş kurumlar tarafından konusunda uzman kişilerce verilecek eğitim sonunda alacakları sertifika, [\(2014/8-7\)](#),
- ö) **Şoför** : Servis aracını sevk ve idare yetkisine haiz kişiyi,
- p) **Alt taşımacı:** Taşımacı ile yapılan sözleşme çerçevesinde taşımacılık hizmeti veren gerçek ya da tüzel kişi/kişileri, [\(2014/8-7\)](#),
- r) **Taşımacı** : Araç sahibi olarak Araç Tescil Belgesinde kayıtlı görülen gerçek ya da tüzel kişi/kişiler veya İşletmeci/Alt Taşımacı olarak taşımacılık yapmayı taahhüt eden gerçek ya da tüzel kişi/kişileri, [\(2014/8-7\)](#)
- s) **Taşıma Hizmetinden Men:** Emniyet, Jandarma ve Trafik Zabıtası tarafından bu yönergede belirlenen sebeplerle hakkında işlem yapılan minibüsün, yediemin park veya güvenli alana çekilerek taşımacılık faaliyetinden belli bir süre uzaklaştırılmasını,
- ş) **Toplu Taşımacılık:** Toplu taşıma araçlarıyla İstanbul kent sınırları içinde yapılan toplu yolcu taşıma faaliyetini,

- t) **Ticari Araç Tahsis Belgesi:** Tahditli Plakaların (Taksi ve Taksi Dolmuş ile Ticari Plakalı Minibüsler) alım-satımında kullanılan belge olup, servis araçlarının alım-satımında bu belge verilmez.
- u) *Mülga*, (2007/4-2), (2014/8-7).
- ü) **Toplu Taşıma Aracı Kullanım (Ticari Taşıt) Belgesi:** Servis araçlarında şoför olarak çalışacak kişilere verilecek belgeyi, (2016/6-8).
- v) *Mülga* (2026/2-4)
- y) **Yolcu :** Şoför dışında araç içinde bulunan ve ücretli/ücretsiz taşınan kişi/kişileri,
- z) **Servis Taşımacılığı Yaptırım Cetveli:** Taşımacılık esnasında yönergede belirlenen kurallara uymayanlara uygulanacak yaptırımı gösteren cetveldir. (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2016/6-8), (2017/2-6).
- aa) **Grup Yolcu:** Önceden planlanmış, şoför hariç en az 7 (yedi) yolcunun bir araya gelmesiyle oluşan ve bu amaçla gerçekleştirilecek seyahatin başlangıcından bitimine kadar birlikte hareket eden yolcu topluluğunu,(2014/4-16)
- (2) Bu yönergede yer alan diğer ifadeler için ilgili kanun ve yönetmeliklerde kullanılan tanımlar geçerlidir.

Yönetim; (2014/8-7).

MADDE 6 -

- a) Taşımacı ve/ya Alt Taşımacı; İBB TUHİM tarafından verilen Güzergâh İzin Belgesinde yazılı güzergâhta, bu yönergeye göre yayınlanacak talimatlar çerçevesinde toplu taşıma faaliyetlerini İBB TUHİM yönetim ve denetiminde yaparlar. (2014/8-7)
- b) Servisler bu yönergede belirtilen yasal yetkili kurum elemanları tarafından denetlenirler.
- c) İBB ve bağlı birimleriyle ilişkilerde muhatap; adına Güzergâh İzin Belgesi düzenlenen taşımacı ve alt taşımacıdır. Ancak İBB nezdinde iş ve işlemlerin takibi için, taşımacı ve/ya alt taşımacının resmi vekili ve üyesi olduğu oda muhatap alınır. (2014/8-7)

Yürütme; (2014/8-7)

MADDE 7 -

- a) Servis aracı güzergâh izin belgeleri TUHİM tarafından tanzim edilerek imza karşılığı taşımacı ve/ya alt taşımacıya veya resmi vekiline verilir. (2014/8-7)
- b) Güzergâh Kullanım İzin Belgesi harç cetvelleri TUHİM tarafından; yıllık TEFE ve TÜFE ortalamasına göre hazırlanarak Büyükşehir Belediye Meclisi'ne sunulur. Her yıl için belirlenen tarife cetvelleri Büyükşehir Belediye Meclisi kararının onanmasını müteakip yürürlüğe girer.

İKİNCİ BÖLÜM

Çalışma Esasları

Genel Esaslar; (2014/8-7)

MADDE 8 -

Servis Aracı İşletmesinde ve Personelinde Hizmetin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar

- a) Taşımacı ve/ya alt taşımacı, yolcuların rahat bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri alırlar ve müşteriye taahhüt ettiği yere kadar getirip götürürler. (2014/8-7)
- b) *Mülga*, (2007/4-2), (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- c) Taşımacı ve/ya alt taşımacı meydana gelebilecek trafik kazası veya herhangi bir olumsuzlukta 3. şahıslara karşı mer'î mevzuatlara karşı sorumludur. Bu sebeple belediye ve birimlerine suç isnat edilemez. Taşımacı ve/ya alt taşımacı ile yolcular arasındaki sözleşmede bu husus açıkça belirtilmelidir. (2014/8-7)
- d) Taşımacı ve/ya alt taşımacı yanında çalışanlar, hizmet akdine tabi olup, bunların sosyal güvenlik yönünden sigorta işlemlerinin yapılması taşımacı ve/ya alt taşımacı sorumluluğundadır. (2014/8-7)

- e) Gerçek ve tüzel kişiler, taşıma hizmeti yapabilirler. Ancak, adlarına tescilli taşıtların sayısı, %5 oranından az olamaz. (2014/8-7)
- 1) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının % 5 i oranında öz mal şartı aranır. (2014/8-7)
- 2) Gerçek ve tüzel kişiler dışarıdan araç kiralamak kaydı ile birden fazla kurum ve/ya kuruluş bünyesinde öz mal araçları ile taşımacılık yapabilirler. (2014/8-7)
- f) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının; %20 oranındaki araçların depolanması için Otopark Sözleşmesi yapmak zorundadır. (2014/8-7)

Taşımacı ve Şoförlerin Taşıma Sırasında Uyacağı Kurallar; (2014/8-7)

MADDE 9 -

- a) Güzergâh kullanım izin belgeli araçlarda (Servisler) şoför olarak çalışacak kişiler, Toplu Taşıma Aracı Kullanım (Sürücü) Belgesi'ni İBB TUHİM'den almak zorundadırlar.
- b) Taşımacı/Alt Taşımacı servislerin iç tarafında ön cam üstünde yolcularca rahat görünecek yerde Güzergâh Kullanım İzin Belgesi ile Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi bulundurmamak zorundadır. Bu belgeleri bulundurmamaları hakkında belge ibraz etmemiş sayılarak servis taşımacılığı yaptırım cetvelinin ilgili madde hükmü uygulanır. (2014/8-7)
- c) Taşımacı ve/ya alt taşımacı veya vekili "Güzergâh Kullanım İzin Belgesi" alırken Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi'ni göstermek zorundadır. (2014/8-7)
- d) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi yönergenin yürürlüğe girmesinden itibaren, Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş kurumların başarılı olanlara verilecek eğitim sertifikasını aldıktan sonra belirtilen işlemleri yerine getirmeleri halinde TUHİM tarafından verilecektir. (2014/8-7)
- e) İlgili Oda, Oda Kayıt Belgesi verdiği kişiler ile ilgili bilgileri 30 gün içinde TUHİM'e bildirmek zorundadır.
- f) Taşımacı ve/ya Alt Taşımacı çalıştırdığı şoförün her türlü kanuni sorumlulukları, SGK vb. yükümlülüklerinden sorumludur ve yerine getirmek zorundadır. (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- g) Araçlara Karayolları Trafik Kanunu'nun zorunlu kıldığı mali sorumluluk (trafik) sigortası dışında Zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası yaptırılması zorunludur.
- h) Servis araçlarının çalışması esnasında meydana gelen her türlü kaza ve fiilden, bununla ilgili olarak yargıya intikal eden her türlü yükümlülükten ve üçüncü şahıslara karşı doğacak yükümlülüklerden yapılan sözleşme kapsamında taşımacı ve/ya alt Taşımacı müteselsilen sorumludur. Tazminat ve bu gibi davalar sonucu hükmedilen tazminat bedelleri İBB'yi ilgilendirmez. (2014/8-7)
- i) Para cezaları araç sahibine aittir. Cezalar mal sahibine tebliğ edilir.
- j) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- k) Öğrenci veya yolcuların iniş ve binişlerinde araç kapısı kapanmadan araç hareket ettirilemez.
- l) Öğrenci veya yolcular trafiğin yoğun olmadığı ve belirlenen yerlerde indirilip bindirilmelidir.
- m) Servis araçları yolcuları rahatsız etmeyecek şekilde kullanılmalıdır.
- n) Servis araçlarında çalışacak personelin kıyafeti temiz ve bakımlı olmalıdır.
- o) Şoför, Öğrenci ve yolcuların araç içerisinde sigara içmelerine, yemek ve kuru yiyecek vb. yemeleri yasaktır. Bu tür davranışlara izin verilmemelidir.
- p) Servis aracı kullanımı esnasında şoförler, konuşma adabına uygun olmayacak sözler kullanmamalıdır.
- q) Yolculardan gelen şikâyetler üzerine taciz vb. olayların, mahkeme kararı ile belgelendirilmesine müteakip şoförün Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi iptal edilerek 5 yıl süre ile yenilenmez.
- r) Taşımacı ve/ya alt taşımacı personelin işe başlaması gibi işten ayrılması halinde bu durum 15 gün içinde ilgili oda aracılığıyla TUHİM'e bildirilir. Aksine hareket edenler hakkında servis taşımacılığı yaptırım cetvelinde yer alan ilgili madde uygulanır. (2014/8-7)
- s) *Mülga*, (2007/4-2), (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- t) Araç sürücüsü yetkili denetim elemanlarınca istenmesi halinde gerekli belgeleri ibraz etmek zorundadır. Aksine hareket edenler servis taşımacılığı yaptırım cetvelinin ilgili maddesinde yer alan hükümler uygulanır. (2014/8-7)
- u) Gün içinde tamamlanan hizmet aralarında servislerin beklemek zorunda olduğu sürelerde park etmek amacıyla ana arter ve cadde üzerinde trafiği aksatmalarına izin verilmez. Aksine hareket edenlere servis taşımacılığı yaptırım cetvelinin ilgili maddesinde yer alan hükümler uygulanır. (2014/8-7)

- t) Taşımacılar; sözleşme kapsamında çalıştırdıkları alt taşımacı, şoförlere hizmeti bedeli karşılığı aylık ödemelerini ve iş akdinin sona ermesi durumundaki hak edilmiş ödemeleri hizmet verilen ayı takip eden ayın 15’i ile 20’si arasında ödemek zorundadır. (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- u) Taşımacılar; sözleşme kapsamında çalışan alt taşımacılar, şoförler iş akitlerinin sona erdirilmesi talebini ve aynı şekilde alt taşımacı, şoförler işten ayrılma taleplerini 15 gün öncesinden karşılıklı ve yazılı olarak bildirmek zorundadır. Yüz kızartıcı haller ’de (taciz, hakaret, kavg, alkol ve/ya uyuşturucu temini ve kullanımı) ve mazeretsiz hizmet aksatılması durumunda 15 gün süresi aranmaz. Bu hususla ilgili tek taraflı sözleşme ve/ya teminat senedi kullanılamaz. Taşımacı ile alt taşımacı arasında yapılmış olan sözleşme şartları kapsamında kullanılacak teminat senedi miktarı beş aylık hak edişten fazla olamaz ve teminat senedimiktarları ilgili proje bazında 10.000 TL’i geçemez. Ayrıca aynı proje kapsamında ikinci bir teminat senedi düzenlenemez. (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- 1) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- 2) Taşınan kurumun/kuruluşun, ihale sözleşmesindeki ödeme yeri ve şartları maddesinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde taşımacıya hak ediş ödemesi yapabilmesi için bir önceki hak ediş dönemi içerisinde taşımacı ile kurumun/kuruluşun birlikte tuttuğu kayıtlar ve taşımacı ile alt taşımacı arasındaki sözleşme hükümleri dikkate alınarak hesaplanacak tutarın alt taşımacıya ödendiğini gösteren banka dekontunun veya makbuzun ya da taşımacıdan bir önceki hak ediş dönemine ait herhangi bir alacağının bulunmadığına ilişkin alt taşımacı tarafından imzalanmış yazılı beyanın kuruma/kuruluşa verilmesi zorunludur. (2014/8-7)
- ü) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- v) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- y) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- z) Mücbir sebepler dışında taşıma hizmetini aksatan veya taşıma hizmetini yerine getirmeyen alt taşımacı, taşımacıya vermiş olduğu zararını fiş ve faturalandırmak kaydıyla ödemek zorundadır. (2014/8-7)
- aa) Taşımacı, kurum ve/ya kuruluş ile yaptığı taşımacılık sözleşmesi kapsamı dışında (Akaryakıt Kartı, Trafik Sigortası, Kasko, Kravat, Gömlek, Lastik vesaire alımı ile ilgili tedarik adresi bazında zorlama ve yönlendirme gibi) yaptırımlar alt taşımacıdan istenemez. (2014/8-7)
- bb) Taşımacı Esasları;** (2016/6-8), (2018/3-6).
- Taşımacılar için “**Taşımacı Hizmet Kalite Puanı**” uygulamasına geçilecek olup, söz konusu uygulama kapsamında aşağıdaki hususlar uygulanacaktır. (2016/6-8), (2018/3-6).
  - Her taşımacıya ilgili izin belgelerini ilk alımlarında 100 hizmet kalite puanı tanımlanacaktır. (2016/6-8), (2018/3-6)
  - Karayolunda Ticari Amaçla Taşımacılık Yapan Taşımacı ve Şoförlere Yönelik Kamu ve Trafik Güvenliği Yaptırım Cetveli ve Karayolunda Ticari Amaçla Taşımacılık Yapan Taşımacı ve Şoförlere Yönelik Hizmet Kalite Kesintisi Değerlendirme Cetveli’nde yer alan ihlallere göre hizmet kalite puanı uygulanacaktır. (2016/6-8), (2018/3-6), (2026/2-4)
  - Söz konusu yaptırım cetvelinde yer alan hizmet kalite puanları toplanarak işlem yapılacaktır. (2016/6-8), (2018/3-6).
  - Taşımacılar 100 hizmet kalite puanı kesintisini doldurduklarında ilgili taşıtın ilgili izin belgeleri 7 gün süre ile askıya alınacaktır. 100 hizmet kalite puanı kesintisi doldurduktan sonra yeniden alınacak izin belgesi için, hizmet kalite puanı ikinci ihlal sınırı olan 100 sınırı doldurulduktan sonra ilgili taşıtın ilgili izin belgeleri 15 gün süre ile askıya alınacaktır. 3. İhlal sınırı olan 100 sınırı doldurulduktan sonra ilgili taşıtın ilgili izin belgeleri 1 ay süre ile askıya alınacaktır. 4. ve sonrası her ihlal sınırı geçişlerinden sonra (100 puan) 30 gün süre ile askıya alma uygulanacaktır. (2016/6-8), (2018/3-6).
  - Hizmet Kalite Kesintisi Değerlendirme Cetveli’nde yer alan hükümlerden ceza alanlar son cezasından itibaren geriye doğru 1 takvim yılı içerisinde ceza almaması durumunda mevcut hizmet kalite puanları 100’e dönüştürülecektir. (2016/6-8), (2026/2-4)
  - Taşımacı ve taşıtlarda çalışacak şoförlere bildirimler (belgelerin hazır olması, denetim ve ihlal sonucu vb. hususlar) Kısa Mesaj Servisi (SMS), elektronik posta veya yazılı olarak yapılabilecektir. (2016/6-8).

Güzergâh Kullanım İzin Belgesi Genel Şartlar; [\(2014/4-16\)](#), [\(2017/7-7\)](#).

MADDE 10 -

- a) Müracaat esnasında istenen belgeler ekler bölümünde yer almaktadır.
- b) Servis aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi 1 (bir) yıl süre ile geçerlidir.
- c) Sürenin dolmasını takip eden 2 (iki) ay içinde aynı hizmetin devamı için yeni belge müracaatında bulunmayanlara % 50 fazlası farkı ile belge verilir.
- d) Bundan sonraki gecikilen her ay için yasal gecikme faizi gecikme ile birlikte tahsil edilir.
- e) Araç sahibinin ölümü, aracın satışı ya da yenilenmesi halinde güzergâh kullanım izin belgesi yenilenir.
- f) İşletmeciliği bırakan veya devredenlere daha önce ödedikleri güzergâh kullanım izin belgesi harcı geri ödenmez.
- g) *Mülga*, [\(2007/4-2\)](#), [\(2016/2-8\)](#), [\(2016/3-13\)](#), [\(2017/2-6\)](#).
- ğ) Güzergâh Kullanım İzin Belgesi, sözleşme ve isim listesi ile birlikte geçerlidir. [\(2014/4-16\)](#)
- h) İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Güzergâh Kullanım İzin Belgesinin amacı dışında kullanımının tespiti halinde; UKOME kararları ile belirtilen hükümler doğrultusunda yaptırımlar uygulanarak belge iptal edilir ve ilgili taşımacıya 6 ay süre ile bu tür belge düzenlenmez. [\(2017/7-7\)](#).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Birinci Kısım** **Şoförlere İlişkin Şartlar**

Şoför Esasları; [\(2011/9-19\)](#), [\(2014/8-7\)](#), [\(2015/8-17\)](#), [\(2016/6-8\)](#), [\(2018/3-6\)](#), [\(2026/2-4\)](#)

MADDE 11 -

- a) Servis taşımacılığında çalışacak şoförler için Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi uygulamasına geçilecek olup, şoförlere Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi verilmesi için aşağıdaki özellikler/belgeler aranacaktır. İlgili otoriteler aşağıdaki maddelerde yer alan hususlar dışında taşımacılık türüne göre ilave şartlar arayabilecektir.
  - 1) En az 22 (otobüs ile taşımacılık için en az 25; öğrenci servis taşımacılığı ve sürücüsü dahil oturma yeri on sekizi aşan otobüslerde şoförlük yapacak kişilerin en az 26) yaşından gün almış ve 66 yaşından gün almamış olmak (31.12.2026 tarihine kadar 69 yaş olarak gün almamış olması şeklinde uygulanacak olup 66 yaşından gün almış şoförlerin Sürücü Adayları ve Sürücüler için Sağlık Raporu (EK-7) e-devlet üzerinden beyan edecektir.) [\(2023/4-23\)](#) [\(2024/1-19\)](#) [\(2024/9-5.B\)](#) [\(2025/8-5\)](#)
  - 2) Tüm servis (okul servisi hariç) taşımacılıklarında kullanılacak taşıtlar için ise en az 2 yıllık kullanacağı taşıta uygun sürücü belgesine sahip olmak (Okul servisi için D sınıfı sürücü belgesi için en az iki yıllık, D1 sınıfı sürücü belgesi için en az beş yıllık sürücü belgesine sahip olmak ve her yıl okul servis şoförlüğüne uygun olduğuna dair aile hekiminden rapor almış olmak), [\(2025/1-14.A\)](#)
  - 3) Başvuru tarihi itibarıyla resmî kurumlar için Adalet Bakanlığı tarafından sağlanan web servis üzerinden online sorgu sonucunda (olmaması durumunda karekodlu resmi kurumlar için e-devlet belgesi) Adli Sicil Kaydında 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 81. 82. 83. 86. 87. 88. 94. 95. 96. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 141. 142. 143. 148. 149. 157. 158. 179/3. 188. 190. 191. 197. 220. 226. 227. 314 Maddelerinden hüküm giymemiş olmak (Ayrıca 53. Maddenin 1/e bendinden alınan hüküm varsa belirtilen süre boyunca belge düzenlenmez, ilgili süre sonunda gerekçeli karar ve yerine getirme fişinin ibraz edilmesi durumunda belge değerlendirmesi yapılır), [\(2023/1-18\)](#) [\(2026/2-4\)](#)
  - 4) Son beş (5) yıl içerisinde bilinçli taksirli olarak ölümlü trafik kazalarına karışmamış olmak,
  - 5) Son beş (5) yıl içerisinde sürücü belgeleri birden fazla geri alınmamış olmak (e-devletten alınmış rapor), [\(2026/2-4\)](#)
  - 6) İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş merkezlerden alınacak ve şoförlük yapmasına mani olmadığına dair Psikoteknik Değerlendirmeye Dayalı "YETERLİ/OLUMLU" sonuçlu e-devletten alınmış rapor sahibi olmak, [\(2026/2-4\)](#)
  - 7) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesine ilk kez başvuranlar İBB Ulaşım Akademi tarafından (2024/4-12 sayılı UKOME kararı ile belirtilen) verilecek olan 5 günlük zorunlu sınıf eğitimini (Mevzuat, İstanbul Şehir bilgisi,

- Güvenli Sürüş Tekniği, Yabancı Dil vb. Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından belirlenecek konularda), eğitimini tamamlamış ve eğitim sonrasında yapılacak sınavda başarılı olmak (2026/2-4)
- b) Sağlık Bakanlığı E-rapor sistemi üzerinden doğrulanabilen İç Hastalıkları ve Göz Hastalıkları konusunda uzman doktor tarafından «2. Sınıf Sürücü Olur» onaylı Sürücü Adayları ve Sürücüler için Sağlık Raporu (EK-7) sahibi olmak, (2024/5-16) (2026/2-4)
- c) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi başvurularında talep edilen sağlık raporu, psikoteknik raporu vb. rapor veya belgeler üzerinde yazılan veya mevzuatta belirtilen süre boyunca geçerli kabul edilecektir. Belirtilen rapor/belge süresi dolan şoförlerin ilgili Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi beklemeye alınacak olup Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi'nin kullanıma devam edebilmesi için süresi dolan rapor/belgelerin yenilenmesi gerekmektedir. (2026/2-4),
- ç) İBB Ulaşım Akademi tarafından verilecek olan 5 günlük zorunlu sınıf eğitimi sınav geçiş tarihinden itibaren 5 yıl geçerli olacaktır. (2026/2-4)
- 1) Vizeleme zamanı gelen şoförler, ilgili merkezlerin kapasitesi nedeniyle e-tuhim sistemi üzerinden alkol ve psikotrop madde kullanımına yönelik teste rastgele gönderilir.
- 2) E-tuhim sisteminden atanan ilk randevuya gitmeyen şoförlere 2 iş günü içinde e-tuhim sistemi üzerinden otomatik olarak randevu verilir.
- 3) İkinci randevuya da gitmeyen şoförün, Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi askıya alınarak kayıtlı olduğu araçlara ait izin belgelerinden kaydı geçici olarak silinir ve bir daha otomatik randevu oluşturulmaz.
- 4) Otomatik oluşturulmuş randevulara iki defa gitmeyerek Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi askıya alınmış şoförler, e-tuhim sistemi üzerinden alkol ve psikotrop madde kullanımına yönelik test için randevu talep edebilir. Randevu talep ettiği tarihe göre 7 ile 30 iş günü arasında yeni bir randevu verilir.
- 5) Üçüncü ve sonraki randevuya gitmeyen şoförlerin, 30 gün süreyle randevu talebi değerlendirilmez. Sonrasında 7 ile 30 iş günü arasında yeni bir randevu verilir.
- d) Servis taşımacılığında çalışacak şoförler için “Şoför Hizmet Kalite Puanı” uygulamasına geçilecek olup, söz konusu uygulama kapsamında aşağıdaki hususlar uygulanacaktır. (2026/2-4)
- a) Her şoför için Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi'ni ilk alımlarında 100 hizmet kalite puanı tanımlanacaktır.
- b) Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi (TUDES) eki Hizmet Kalite Kesintisi Değerlendirme Cetveli'nde yer alan ihlallere göre hizmet kalite puanı uygulanacaktır.
- c) Söz konusu değerlendirme cetvelinde yer alan hizmet kalite puanları toplanarak işlem yapılacaktır.
- ç) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi sahibi şoförlerin 100 hizmet kalite puanını ilk kez doldurduklarında sahip olduğu Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi'nin 30 gün süre ile beklemeye alınacak ve ayrıca yukarıda belirtilen eğitim sonrasında yapılacak sınavı başarıyla tamamlamak koşulu ile yeniden Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi alınabilecektir.
- d) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi sahibi şoför 100 hizmet kalite puanını ikinci kez doldurulduğunda Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi 90 gün süre ile beklemeye alınacak ve ayrıca yukarıda belirtilen eğitim sonrasında yapılacak sınavı başarıyla tamamlamak koşulu ile yeniden Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi alınabilecektir.
- e) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi sahibi şoför 100 hizmet kalite puanını üçüncü kez doldurulduğunda Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi iptal edilerek bir daha Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi düzenlenmeyecektir.
- f) Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi (TUDES) ve eki Hizmet Kalite Kesintisi Değerlendirme Cetveli'nde yer alan hükümlerden ceza alanlar son cezasından itibaren geriye doğru 1 takvim yılı içerisinde ceza almaması durumunda mevcut hizmet kalite puanları 100'e dönüştürülecektir.
- e) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi İstanbul Kart özellikli olacaktır.

Şoför Eğitim Sertifikası; (2014/8-7), (2016/6-8), (2018/3-6).

MADDE 12 -

Mülga (2026/2-4)

Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi Müracaatında İstenen Belgeler; (2014/8-7), (2016/6-8).

MADDE 13 -

a) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi almak için <https://tuhim.ibb.gov.tr/> adresi üzerinden müracaat edilecektir. (2016/6-8), (2018/3-6).

İKİNCİ KISIM

Servis Aracı İşletiminde Uyulacak Esaslar; (2007/4-2), (2007/8-1), (2008/6-5), (2008/6-6), (2009/1-20.B), (2009/5-4.B), (2010/2-21), (2010/2-22), (2012/11-9), (2013/1-25), (2013/3-16), (2013/7-2), (2013/7-4), (2013/10-EK.8), (2014/4-16), (2014/8-7), (2014/9-13), (2015/4-25), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).

MADDE 14 -

A) Mülga,

B) Mülga

C) **Turizm Yolcu Taşımacılığı Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar;** (2007/4-2), (2013/1-25), (2016/4-12), (2018/4-1).

1) Turizm Yolcu Taşımacılığı Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar; (2007/4-2), (2013/1-25), (2016/4-12), (2018/4-1).

a) Turizm yolcu taşımacılığında kullanılacak taşıtlar Araç Tescil Belgesinin model yılı bölümünde yer alan model yılı dikkate alınarak (17 yaşından itibaren taşıt hizmet kalitesi uygunluk onayı uygulama sistemine dâhil edilmesi şartıyla) 19 model yılı sonuna kadar kullanılabilir (ilk tescil tarihi model yılından önce yazılmış olan taşıtların ilk tescil tarihi dikkate alınarak hesaplanacaktır). UKOME tarafından izin verilenler haricinde çift katlı ve/veya üstü açık taşıtlarla taşımacılık yapılamaz. (2013/1-25), (2016/4-12), (2016/8-15), (2018/4-1), (2022/7-13), (2024/3-9)

b) Turizm yolcu taşımacılığında kullanılacak taşıtlarda klima zorunludur. (2013/1-25), (2016/4-12), (2018/4-1).

c) Turizm yolcu taşımacılığında kullanılacak taşıtlar Ferdi Kaza Koltuk Sigortası yaptırmak zorundadır. (2013/1-25), (2016/4-12), (2018/4-1).

d) En az 10 koltuk kapasiteli taşıtlar ile yapılacaktır. (2016/4-12).

e) Okul servis taşımacılığında kullanılan taşıtlar ile yapılacak turizm yolcu taşımacılığı faaliyeti, sadece okulların yaz tatiline girdiği üç aylık süre aralığında yapılacaktır. (2016/4-12), (2018/4-1).

f) Turizm yolcu taşımacılığı hizmeti gerçek veya tüzel kişilere ait öz mal taşıtlar ile yapılacaktır. Alt taşımacı kullanılarak yapılmayacaktır. (2016/4-12), (2018/4-1).

g) Taşıtın üzerinde Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünden temin edilecek Turizm Yolcu Taşımacılığı ile ilgili Bilgi Bandı (çıkartma) bulundurulacaktır. (2016/4-12), (2018/4-1).

h) Taşımacı; İBB Toplu Ulaşım Yönetim Merkezine üye olacak, gerekli teçhizatı servis taşıtında bulunduracak ve çalışır durumda olmasını sağlayacaktır. (2016/4-12).

i) 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'na haiz acentalar ile yapılan sözleşmeler kapsamında Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından hazırlanacak taahhütname imzalandıktan sonra turizm yolcu taşımacılığına başlanacaktır. (2016/4-12), (2018/4-1).

j) Faaliyet esnasında Denetim Birimleri; Turizm Yolcu Taşımacılığı Belgesini, Seyahat Acentaları ile yapılan sözleşmelerini, Seyahat Acentaları tarafından onaylı yolcu isim listesini kontrol etmek istediklerinde ilgili belgeler birlikte ibraz edilecektir. Araç içerisinde ve dışında nakit, kredi kartı, elektronik ödeme sistemleri ve mobil uygulamalar ile yolcudan para toplanması yasak olup bu fiillerin işlenmesi durumunda amaç dışı taşımacılık kapsamında işlem yapılacaktır. (2016/4-12), (2018/4-1), (2024/3-9)

k) Galataport yerleşkesi ve çevresinde (Kemankeş Caddesi, Kabataş Transfer Merkezi ile Meclisi Mebusan Caddesi- Kılıç Ali Paşa Caddesi Kesişimi arası Meclisi Mebusan Caddesi üzeri) turizm yolcu taşımacılığı yapacak servis araçlarının güzergah kullanım izin belgelerine Galataport güzergahının (Kemankeş Caddesi, Kabataş Transfer Merkezi ile Meclisi Mebusan Caddesi- Kılıç Ali Paşa Caddesi Kesişimi arası Meclisi Mebusan Caddesi üzerinden/Galataport'tan yolcu alabilir ibaresi) zorunlu olacak ve Galataport güzergahını eklemeyen taşımacılar Galataport yerleşkesi ve çevresinden yolcu alamayacaktır. (2025/8-6)

l) Turizm yolcu taşımacılığı güzergah kullanım izin belgelerinde Galataport güzergahı eklenen (Kemankeş

Caddesi, Kabataş Transfer Merkezi ile Meclisi Mebusan Caddesi- Kılıç Ali Paşa Caddesi Kesişimi arası Meclisi Mebusan Caddesi üzerinden/Galataport'tan yolcu alabilir ibaresi) servis araçları Sultanahmet bölgesinde aşağıda belirtilen sokak ve cadelere giremeyecektir.

(Adliye Sk., Ahirkapı Cad., Akbıyık Cad., Aksakal Sk., Alayköşkü Cad., Alemdar Cad., Ankara Cad., Amiral Taftil Sk., Arasta Çarşısı Sk., At Meydanı Cad., Atatürk Sk., Ayasofya Meydanı, Bab-1 Ali Cad., Cankurtaran Cad.,Caferiye Sk., Çayiroğlu Sk., Çetinkaya Sk., Dalbastı Sk., Divan Yolu Cad., Ebussuud Cad., Fenerlikapı Sk., Gelinlik Sk.,Hüdavendigâr Cad., Hükümet Konağı Cad., İshak Paşa Cad., Kabasakal Cad., Kadirga Limanı Cad., Kaleci Sk., Kapağası Sk., Klodfarer Cad., Konut Sk., Küçük Ayasofya Cad., Mimar Mehmet Ağa Cad., Muradiye Cad., Mustafapaşa Çıkmazı, Mustafapaşa Sk., Nakilbent Sk., Oğul Sk., Orhaniye Cad., Peykhane Cad., Prof. Kazım İsmail Gürkan Cad., Sultanahmet Meydanı, Sultaniyegah Sk., Şadırvan Çıkmazı, Şehit Hasan Kuyu Sk., Şifa Hamamı Sk., Taya Hatun Sk., Tavukhane Sk., Terbiyik Çıkmazı, Terbiyik Sk., Tiyatro Cad., Tomurcuk Sk., Utangaç Sk., Üçler Sk., Yeğen Sk., Yeni Saraçhane Sk., Yerebatan Cad.) (2025/8-6)

- m) Turizm yolcu taşımacılığı güzergâh kullanım izin belgelerinin aktif şekilde bir belge bulunması durumunda aynı anda ikinci belge düzenlenmeyecek ve aktif belgeler taşımacının isteğine bağlı olarak iptal edilebilecektir. (2025/8-6)

D) Ücretsiz Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar; (2007/4-2), (2008/6-6), (2010/2-22), (2013/3-16), (2014/8-7), (2014/9-13), (2015/EK-1)

- 1) Alış-Veriş Merkezleri (Gıda-Yapı) Marketlerinin Ücretsiz Servis Araçları;
- Güzergâh kullanım izin belgesi almak için TUHİM' e yapılacak müracaatta durak yerleri listesi önceden bildirilmelidir. Bildirim dışı yerlerde yolcu indirip bindirme yapılmayacaktır. TUHİM' in uygun görmediği noktalarda duraklama veya yolcu indirme bindirme yapılamaz.
  - Ücretsiz Müşteri servisi içinde çalıştırılan araçlar ait oldukları şirketin kendi personelini taşımada veya başka bir taşımacılık hizmetinde (Firmanın kiraladığı araçlar için ancak ek personel taşımacılığına izin verilebilir) kullanılıyorsa her bir taşıma için ayrı güzergâh izin belgesi alınacaktır.
  - Sefer sıklığı azami bir saatin altında olamaz. Trafiğin yoğun olduğu pik saatlerde TUHİM sefer aralıklarını iki saate kadar çıkarabilir.
  - Araçlar tarafından ana arterler dışında sokak ve caddeler kullanılamaz. Hiçbir zaman yolcudan ücret alamazlar.
  - Her şirket veya alışveriş merkezi, kendi ilçe sınırları dâhilinde kalmak şartıyla müşteri taşıma faaliyetlerini sürdürebilir. Birden çok ilçe sınırlarını kapsayan taşımacılıklarda 2 km'yi aşamaz.
  - İçişleri Bakanlığı'nın görüşü ve yukarıda belirtilen şartlara uyulması halinde güzergâh izin belgesi verilebilecektir.
  - İstanbul'un yoğun trafiği göz önünde bulundurularak, ücretsiz market ve AVM servislerinin, **Hafta içi**; 10:00–17:00 ve 20:00–06:00 saatleri arası taşımacılık yapmasına, **Hafta sonu**: Cumartesi–Pazar 24 saat serbest ücretsiz taşımacılık yapmasına karar verilmiştir. (2010/2-22)
  - Ücretsiz taşımacılık yapacak araçların Minibüs, Otobüs (Maksimum 27 koltuk kapasiteli araçlarla) olarak sınırlandırılmasına karar verilmiştir. (2010/2-22)
- 2) Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Yapan Şirketler Adına Hizmet Veren Yolcu Taşıma Araçları; (2014/8-7)
- Şehirlerarası otobüs firmaları otobüs terminalinden (Otogar-Cep Otogarı) şehrin muhtelif semtlerine ve bilet satış noktalarından otobüs terminaline (Otogar-Cep Otogarı) yolcularını ücretsiz olarak minibüs/otobüs tipi şoför dâhil en fazla 35 koltuk kapasiteli araçlarla taşıyabileceklerdir. (2014/8-7)
  - Firmalar Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'ne yapacakları güzergâh izin belgesi başvuru dilekçelerinde;
— Ücretsiz müşteri servis araçları kullanacağı geliş-gidiş güzergâhını cadde ve sokağını belirten detaylı krokisini verir.
  - Bilet satış yazıhaneleri açılırken ilgili firma, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünden görüş almak zorundadır. Ücretsiz müşteri servis araçları için parklanma yeri yok ise bu yazıhanelerde sadece bilet satış işlemleri yapılır.
  - Ücretsiz müşteri servis hizmetlerinde çalıştırdıkları araçları, (firmanın kendi personelinin taşınması hariç) başka bir taşımacılık işinde çalıştıramazlar.
  - Ücretsiz müşteri servisleri üçüncü şahıslara kiralanamaz.

- f) Ücretsiz müşteri servisleri yoldan ücret karşılığında yolcu alması halinde servis taşımacılığı yaptırım cetvelinde yer alan ilgili madde hükümleri uygulanır. (2014/8-7)
- 3) Diyaliz ve Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezleri Taşımacılığı Ücretsiz Servis Araçları; (2008/6-6),(2013/3-16).
- a) Hiçbir zaman yolcudan ücret alamazlar. (2013/3-16).
- b) Ücretsiz taşımacılık yapacak Minibüslerin/Otobüslerin (Maksimum 27 koltuk kapasiteli otobüsler) kullanılmasına izin verilebilir. (2013/3-16).
- c) Diyaliz ve/veya Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezi onaylı sağlık tedavisi görenlerin isim listesinin araçta bulundurulması zorunludur. (2013/3-16).
- 4) Liman Ücretsiz Servis Taşımacılığı araçları; (2014/9-13).
- a) Liman Ücretsiz Servis Taşımacılığı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi almak için TUHİM'e yapılacak müracaatta durak yerleri listesi önceden bildirilmelidir. Bildirim dışı yerlerde yolcu bindirip-indirme yapılmayacaktır. TUHİM'in uygun görmediği noktalarda duraklama veya yolcu bindirme-indirme yapılamaz. (2014/9-13)
- b) Liman Ücretsiz Servis Taşımacılığı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi amacı dışında kullanılamaz. (2014/9-13)
- c) Yolcudan ücret alınamaz. (2014/9-13)
- ç) Liman Ücretsiz Servis Taşımacılığı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi, başkasına satılamaz, devredilemez, kiraya verilemez ve başkasına kullandırılmaz. (2014/9-13)
- d) En az 10 koltuk kapasiteli minibüs veya en fazla 35 koltuk kapasiteli otobüsler ile yapılacaktır. (2014/9-13).
- e) Liman Ücretsiz Servis Taşımacılığı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi, UKOME tarafından belirlenen güzergâh ve taşımacılık kapsamı için geçerlidir, ihlal edilmesi durumunda geçersiz ve yok hükmünde olup belge iptal edilir. (2014/9-13).
- 5) **Kendi Personelini Taşıyanlar İçin Servis Taşımacılığı;** (2025/3-27)
- a) Kendi esas ticari işte çalıştırılması ile ilgili SGK'lı personelini şehir içinde taşımak üzere yolcu taşımacılığı yapacak tüzel kişilere ait araçlar için belge düzenlenecektir. Bu araçlarla ticari amaçla yolcu taşımacılığı hizmeti verilemeyecektir.
- b) Bu tür hizmetler tüzel kişilerin öz mal araçlar ile yapılacak olup alt taşıyıcı tayin edilemez.
- c) Şoför dâhil en az 10 koltuk kapasiteli araçlar ile yapılacaktır.
- ç) Taşımacılıkta kullanılacak araçlar; 0-19 model yılı aralığında, klimalı ve Ferdi Kaza Koltuk Sigortası yaptırmak zorundadır.
- d) Bu taşımacılık kapsamında kendi SGK'lı personeli haricinde yolcu taşınmaz. Belge başvurusunda araç koltuk kapasitesinin en az %50'si kadar personel sayısı bildirilmek zorundadır.
- e) Personelin sigorta gün sayısı en az 15 gün olmak zorundadır.
- f) Güzergâh belgesi SGK'lı personel online isim listesi (yolcu) ile birlikte geçerlidir.
- g) Faaliyet esnasında kendi SGK'lı personeli haricinde yolcu taşınması durumunda amaç dışı taşımacılık kapsamında işlem yapılacaktır.
- E) *Mülga;* (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).
- F) **Yüksek Öğrenim Kurumları Öğrenci Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar;** (2012/11-9)
- 1) Yüksek Öğrenim Kurumları Öğrenci Servis Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar; (2012/11-9)
- a) Servis aracı üzerinde, taşıdığı üniversitenin adı veya logosu yer alacaktır. (2012/11-9)
- b) Aracın kalkış-varış yerleri ile çalışma saatlerinin belirtilecektir. (2012/11-9)
- c) Araç kalkış-varış yeri arasında en fazla iki ara durak yeri belirlenecektir. (2012/11-9)
- d) Parklanma ve süreli bekleme yapılmaksızın tespit edilen kalkış ve ara duraklarda sadece indirme-bindirme yapılacaktır. (2012/11-9)
- e) Araçlara öğrenci ve öğretim görevlisi haricinde personel alınmayacaktır. (2012/11-9)
- f) Denetimlerde öğrenci kimliği ile öğretim görevlisi kimliğini ibraz edilmesi zorunludur. (2012/11-9)
- g) Araç içerisinde ve dışında nakit, kredi kartı, elektronik ödeme sistemleri ve mobil uygulamalar ile yolcudan para toplanması yasak olup bu fiillerin işlenmesi durumunda amaç dışı taşımacılık kapsamında işlem yapılacaktır. (2023/9-14.D)
- h) Her yıl İBB Meclisi (*Danıştay Sekizinci Dairesinin 23/6/2025 tarihli ve E.:2023/5615; K.:2025/6030 sayılı*

kararı ile iptal ibare: UKOME) tarafından tespit edilen okul servis ücret tarifeleri uygulanacaktır. (2012/11-9)

i) Araç model yılı ilk tescil tarihinden itibaren 19 model yılından dan büyük olamaz. (2012/11-9), (2016/4-20), (2022/6-18)

G) Sosyal Etkinlikler Grup Servis Taşımacılığı Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar; (2014/4-16), (2014/8-7)

1) Sosyal Etkinlikler Grup Servis Taşımacılığı Aracı İşletiminin Yerine Getirilmesi Sırasında Uyulacak Esaslar; (2014/4-16),

a) Şoför dâhil en az 10 koltuk en fazla 35 koltuk kapasiteli araçlar ile yapılacaktır. (2014/4-16), (2014/8-7)

b) Taşımacılıkta kullanılacak araçlar; 0-19 model yılı aralığında, klimalı ve Ferdi Kaza Koltuk Sigortası yaptırmak zorundadır. (2014/4-16), (2016/4-20), (2022/6-18)

c) Bu tür hizmetler öz mal araçlar ile yapılacak olup alt taşımacı tayin edilemez. (2014/4-16), (2014/8-7)

ç) Araç içerisinde yolcudan ücret talep edilemez. (2014/4-16),

d) Toplu Ulaşım Duraklarından ve halkın yoğun olarak bulunduğu alanlardan toplama usulü yolcu alınmaz. (2014/4-16),

e) Güzergâh Kullanım İzin Belgesi, UKOME tarafından belirlenen taşımacılık kapsamı için geçerli olup, ihlal edilmesi durumunda geçersiz ve yok hükmünde olup belge iptal edilir ve taşımacıya 6 Ay süre ile aynı tür belge düzenlenmez. (2014/4-16),

Servis Aracı Olarak Kullanılacak Araçlarda Aranacak Teknik Şartlar (Öğrenci-Turizm-Ücretsiz-Sosyal Etkinlikler Grup Servis Taşımacılığı); (2007/4-2), (2012/11-9), (2013/1-25), (2013/5-EK.4), (2013/7-2), (2014/4-16), (2015/4-25), (2015/8-19), (2016/2-8), (2016/3-13), (2016/4-12), (2016/4-20), (2016/8-15), (2016/9-7), (2017/2-6),

MADDE 15 -

a) Araç Tescil Belgesinin Model yılı bölümünde yer alan model yılı dikkate alınarak ilk tescil tarihinden itibaren hesaplanması (*ilk tescil tarihi model yılından önce yazılmış olan taşıtların ilk tescil tarihi, ilk tescil tarihi model yılından sonra yazılmış olan taşıtların model yılının son günü dikkate alınarak hesaplanacaktır*). (2016/9-7)

— Kendi personelini öz mal taşıtı ile taşıyan kişiler 19 yılını doldurmamış taşıtlar ile yapacaklardır. (2016/9-7), (2025/3-27)

— Turizm yolcu taşımacılığı 19 model yılını (17 yaşından itibaren taşıt hizmet kalitesi uygunluk onayı uygulama sistemine dâhil edilmesi şartıyla) doldurmamış taşıtlar ile yapılacaktır. (2016/9-7), (2022/7-13)

— Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci ve Sosyal Etkinlikler Grup Servis Taşımacılığı 19 yılını doldurmamış taşıtlar ile yapılacaktır. (2016/9-7), (2022/6-18)

— Market, Alışveriş, Ticaret Merkezleri, Otogar, Diyaliz ve Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezleri ve Liman Ücretsiz Servis taşımacılığı 19 yılını doldurmamış taşıtlar ile yapılacaktır. (2016/9-7), (2022/6-18)

b) Klima zorunludur.

c) Emniyet kemeri 2 noktalı otomatik ve manuel olabilir (yolcu ve sürücü).

d) Hidrolik Direksiyon.

e) Engelli erişimine uygunluk ile ilgili 5378 Sayılı Engelliler Hakkındaki Kanun hükümleri uygulanır. (2007/4-2), (2016/4-20), (2016/8-16), (2016/9-7),

Servis Araçlarının Uyması Gereken Kurallar; (2007/4-2), (2009/8-9), (2012/3-17.İ), (2014/8-7)

MADDE 16 -

a) Araç içerisinde ilk yardım malzemelerinin bulunduğu sağlık çantası ve trafik seti bulundurulması zorunludur.

b) Araçların kapıları sürücüler tarafından açılıp kapatılabilecek şekilde otomatik olmalıdır.

c) Araç cinsine göre minibüslerin asgari 6 kg.lık bir adet, otobüslerin ise asgari 6 kg.lık iki adet yangın tüpü bulundurulması zorunludur. Ayrıca bu yangın tüplerinin her yıl kontrolü yapıldığına dair yetkili servis onayı olmalıdır.

d) Umum servis araçlarının gövde (kaporta) rengi beyaz renkte olmalıdır. (2014/8-7)

e) Gerekliğinde ilgili meslek odası veya işyeriyle haberleşebilmek için şoförün şahsına ait olmayan araca ait mobil telefon bulunmalıdır. Bu telefon numarası Güzergâh İzin Belgesine de yazılır.

- f) Kanunlara, kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı olmamak kaydıyla Ticari Araçlarda Reklâm Bulundurulması Hakkında Yönetmeliği çerçevesinde, TUHİM' den görüş alınarak Kentsel Tasarım Müdürlüğünün onayıyla izin verilen reklâmlar, İBB Reklâm Yönetmeliğinde belirtildiği gibi, trafikte seyir güvenliği açısından tavan ön-arka yüzey ve camlar hariç araç yüzeyinin % 50'ini geçemez. (2009/8-9)
- g) Servis araçlarında camlar, sağ-sol alanlar ve tavan hariç olmak üzere; Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'ne müracaat edilerek izin verilecek taşıyıcı firma (işletmeci) logo, ticari ad veya unvan yazısının uzunluğu 1 metre, genişliği ise azami 25 cm'yi aşmamak kaydıyla uygulanmasına ve ücret alınmamasına karar verilmiştir. (2012/3-17.1), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),

MADDE 17 -

- a) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),

Mülga; (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).

MADDE 18 -

- a) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),

Turizm Yolcu Taşımacılığında Kullanılan Araçlar; (2007/4-2), (2010/2-20), (2013/1-25), (2016/4-12), (2018/4-1),

MADDE 19 -

— *Mülga*, (2007/4-2), (2010/2-20)

- a) Turizm yolcu taşımacılığında kullanılacak taşıtlar Araç Tescil Belgesinin model yılı bölümünde yer alan model yılı dikkate alınarak (17 yaşından itibaren taşıt hizmet kalitesi uygunluk onayı uygulama sistemine dâhil edilmesi şartıyla) 19 model yılı sonuna kadar kullanılabilir (ilk tescil tarihi model yılından önce yazılmış olan taşıtların ilk tescil tarihi dikkate alınarak hesaplanacaktır). UKOME tarafından izin verilenler haricinde çift katlı ve/veya üstü açık taşıtlarla taşımacılık yapılamaz. (2013/1-25), (2016/4-12), (2016/8-15), (2018/4-1), (2024/3-9)
- b) Turizm yolcu taşımacılığında kullanılacak taşıtlarda klima zorunludur. (2013/1-25), (2016/4-12), (2018/4-1),
- c) Turizm yolcu taşımacılığında kullanılacak taşıtlar Ferdi Kaza Koltuk Sigortası yaptırmak zorundadır. (2013/1-25), (2016/4-12), (2018/4-1),
- ç) En az 10 koltuk kapasiteli taşıtlar ile yapılacaktır. (2013/1-25), (2016/4-12),
- d) Taşıtın üzerinde Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünden temin edilecek Turizm Yolcu Taşımacılığı ile ilgili Bilgi Bandı (çıkartma) bulundurulacaktır. (2016/4-12), (2018/4-1),
- e) Taşımacı; İBB Toplu Ulaşım Yönetim Merkezine üye olacak, gerekli teçhizatı servis taşıtında bulunduracak ve çalışır durumda olmasını sağlayacaktır. (2016/4-12),

Ücretsiz Servis Taşımacılığında Kullanılan Araçlar; (2007/4-2), (2008/6-6), (2013/3-16), (2013/11-16), (2014/7-4), (2015/1-3), (2015/4-25)

GENEL

MADDE 20 -

— Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi, (Bütün servis araçları için) (2013/11-16), (2014/7-4), (2015/1-3), (2015/4-25), (2015/8-18), (2017/2-9),

- Bu yönerge kapsamında bulunan bütün servis araçları İBB Toplu Ulaşım Yönetim Merkezine üye olmak, gerekli teçhizatı bulundurmamak ve çalışır durumda olmasını sağlamak zorundadır. (2015/8-18), (2017/2-9),
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından kurulacak Toplu Ulaşım Yönetim Merkezi'yle uyumlanmış araç takip ve kamera sistemlerine ait teknik özellikleri kapsayan şartnamenin Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından ruhsatlandırılan ve ruhsatlandırılacak ticari amaçla yolcu ve yük taşıyan tüm araçları kapsayacak şekilde oluşturulup internet sitesi aracılığıyla yayımlanacaktır. (2015/8-18), (2017/2-9),
- Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından Çalışma Ruhsatnamesi düzenlenmesi esnasında ticari araç sahibinden istenecek evraklar arasında, [TUHİM internet şubesinde örnekleri bulunan](#), takılacak araç takip ve kamera sistem cihazlarının Toplu Ulaşım Yönetim Merkezi ile uyumluluğunu gösterir Toplu Ulaşım Merkezi Yönetimi Haberleşme Protokolü Kullanma Yetkisi ve Gizlilik Sözleşmesi ile İBB tarafından yayınlanmış şartnameye uygun olduğuna dair Araç takip ve denetim sistemi satıcı firması ile araç sahibi arasında imzalanmış sözleşmeler istenecektir. (2015/8-18), (2017/2-9),
- Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi kapsamında, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nün kayıtları

ve yapılacak olan denetimler sonucu Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi'yle uyumlanmış araç takip ve kamera sistem/cihazlarına sahip olmayan, belirlenen cihazlar dışından cihaz kullanan veya sahip olduğu cihazları kullandırmayan, çalıştırmayan veya arızalı cihazlarını en geç 3 (üç) iş günü içinde tamir ettirmeyen, imzalamış olduğu taahhütname hükümlerine aykırı davranan, cihazları ve cihazların ürettiği verileri Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi faaliyetleri dışında kullanan taşımacıların Güzergâh Kullanım İzin Belgelerinin iptal edilmesine ve sistemleri/cihazları tekrar kullanılabilir hale getirene kadar Güzergâh Kullanım İzin Belgesi düzenlenmeyecektir. (2015/8-18), (2017/2-9).

a) Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Yapan (Kara, Deniz, Hava) Şirketler Adına hizmet veren Yolcu Taşıma Servis Araçları;

- 1) Araçların ön ve arka sağ camına hizmeti gören gerçek veya tüzel kişinin adının yazılı olduğu TUHİM'den alınan onaylı hologramlı tabelanın asılması zorunludur.
- 2) Araçların ön camına hizmet verilen kurumun ve taşımacılık yapacağı güzergâhın başlangıç ve bitiş noktalarını gösteren, beyaz zemin üzerine mavi renkte yazılı, 20×35 cm ebatlarında plastik tabela asılacaktır.

GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİ ADI :X Turizm Ltd. Şti.

HİZMET ETTİĞİ KURUM :X Firma

GÜZERGÂH :Avcılar-Sefaköy-Halkalı

Şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan otobüs firmalarının servis araçlarının ön ve arka camlarına hangi firmanın servis araçları olduğunu gösterir bilgi levhası asılacaktır.

b) Alış-Veriş ve Ticaret Merkezleri Adına Hizmet Veren Müşteri Servis Araçları;

- 1) Araçların ön ve arka kısmına hizmeti gören gerçek veya tüzel kişinin adının yazılı olduğu TUHİM'den alınan onaylı hologramlı tabelanın asılması zorunludur.
- 2) Araçların ön camına hangi şirketin müşteri servisi olduğunu ve taşımacılık yapacağı güzergâhın başlangıç ve bitiş noktalarını gösteren yolcu indirme bindirme noktaları tabelaya yazılarak asılacaktır.

Ön ve Arka Tabela Örneği:

ŞİRKET ADI : Carrefour Ücretsiz Müşteri Servisi

GÜZERGÂH : Ümraniye-Bostancı (yolcu başlangıç-bitiş noktaları)

c) Diyaliz ve Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezleri Taşımacılığı Ücretsiz Servis Araçları;(2008/6-6), (2013/3-16)

- 1) Ücretsiz taşımacılık için kullanılacak Minibüsler/Otobüsler en fazla 27 koltuk kapasiteli olacaktır.

ç) Liman Ücretsiz Servis Taşımacılığı araçları; (2014/9-13)

- 1) En az 10 koltuk kapasiteli minibüs veya en fazla 35 koltuk kapasiteli otobüsler ile yapılacaktır.

Servis Aracı Geçici Güzergâh Kullanım İzin Belgesi Müracaatında İstenen Evraklar; (2008/7-17)

İstenen evraklar eksiksiz olarak TUHİM'e teslim edilmesine müteakip 1-10 gün içerisinde teslim edilir. (2008/7-17)

ÜÇÜNCÜ KISIM

Özel Şartlar ve Uygulama Esaslar

Özel Şartlar (2008/7-17)

MADDE 21

a) İç tavan yüksekliği 180–200 cm'den daha yüksek veya alçak olmayacaktır.

b) Mülga, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).

c) Mülga, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).

d) Mülga, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6).

MADDE 22 -

Belediye alacaklarının tahsili ile ilgili yapılacak işlemler;

1608 sayılı kanuna göre uygulanacak para cezaları, Zabıta Müdürlüğü tarafından ilgili Tebligat Kanunu hükümlerine göre uygulanır. Bu süre içerisinde ödeme yapmayanlardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü

Hakkındaki Kanun hükümlerine göre tahsilât yapılır.

Mülga; (2007/4-2), (2007/8-1), (2008/6-5), (2009/5-4.B), (2010/6-5.A), (2011/5-11), (2012/8-14), (2013/7-4), (2014/8-7), (2015/5-14.B), (2015/6-1), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6)

MADDE 23 -

DÖRDÜNCÜ KISIM Denetim ve Yaptırım

Denetim; *(2007/4-2), (2014/8-7)*

MADDE 24 -

Servis Taşımacılığı Yapan Gerçek veya Tüzel Kişilerin Uyması Gereken Yasal Zorunluluklar

- a) Servis taşımacılığı amacı ile kurulmuş firmalar, bünyelerinde çalıştıracakları araçlardan sorumludur.
- b) Söz Konusu firmalar gerek öz mal gerekse sözleşmeli olarak çalıştıracakları araçlarla ön sözleşme yaptıktan sonra söz konusu araçların güzergâh izin belgelerini almış olmalarını sağlamakla yükümlüdür. Yapılan denetlemelerde güzergâh kullanım izin belgesi almamış araçları firma adına çalıştıran şirketlere, tespiti halinde, araçlara uygulanan yaptırım uygulanır.
- c) Bünyesinde 20 (yirmi) araçtan fazla servis aracı çalıştıran firmaların kendi bünyelerindeki sözleşmeli ya da kiralık araçların trafik kurallarına uymalarını denetlemek maksadı ile 20 – 50 araca sahip firmalar için 1 araç olmak üzere, araç sayısı fazla olan firmalar için her 50 (elli) araç için 1 (bir) denetim aracı bulundurma zorunluluğu vardır.
- d) Servis taşımacılığı yapan gerçek ve/ya tüzel kişiler talep etmeleri halinde çalıştırdıkları araçların maksimum %10 oranında mevcut öz mal araçlarına “yedek araç” olarak güzergâh kullanım izin belgesine yazılır. Yedek araç, güzergâh kullanım belgesinde tanımlanmış taşımacılık türü dışında taşımacılık yapamaz. Yedek araç kaza ve arıza hallerinde kullanılmak zorundadır. Yapılan denetimlerde yedek araç olarak belirlenen araçlarda taşınan kurum ve/ya kuruluş ismi ve isim listesi aranmaz. *(2014/8-7)*
- e) Servis taşımacılığı yapan araçlar ile şoförleri bu yönerge hükümlerine göre, aşağıdaki kurum görevlilerince denetlenebilir.
  - 1) Emniyet Görevlileri,
  - 2) Jandarma Komutanlığı Trafik ekipleri,
  - 3) Ulaştırma Bakanlığı Bölge Müdürlüğü görevlileri (Karayolları Taş. Kanununa giren konularda)
  - 4) İBB TUHİM tarafından belirlenen Müdürlük denetim görevlileri.
  - 5) İBB Zabıta Görevlileri.
  - 6) Ayrıca İBB adına denetim görevi verilen elemanlar (Bu görevliler, TUHİM tarafından verilecek Denetçi Belgesi ile denetim yaparlar).
  - 7) Esnaf Odaları, İTO, İstanbul Umum Servis Aracı İşletmecileri Esnaf Odası ve Servis Taşıyıcıları Odası temsilcileri (TUHİM tarafından verilecek belge ile)
- f) Denetimlerde tespit edilen eksikler rapor haline getirilir ve ayrıca bu hususlar teftiş defterine işlenerek taşımacıya tebliğ edilir ve düzenlenen tespit raporunun bir sureti yönerge gereğince gerekli yaptırımların uygulanması için TUHİM’ e gönderilir.
- g) İdari para cezaları Kabahatler Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği, Karayolu Taşıma Kanunu ve Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde uygulanır.
- h) Kesinleşen yaptırım hükümleri liste halinde, ilgili Esnaf Odaları ve İTO aracılığıyla taşımacılara tebliğ edilir. Taşımacılar tebligatı aldıktan sonra, 15 gün içinde yaptırım tutarlarından idari para cezaları 1608 sayılı hükümleri uyarınca İBB Gelirler Müdürlüğü veznesine peşin olarak ödemek zorundadırlar.*(2026/2-4)*
- i) Yaptırım bedellerini süresinde ödemeyen taşımacılara o araca ait cezayı ödeyinceye kadar Güzergâh İzin Belgesi verilmez ve tahsilât aylık kanuni gecikme cezasıyla birlikte tahsil edilir.
- i) Mülga *(2026/2-4)*

Toplu Ulaşım Denetim Komisyonu;

MADDE 25 -

Mülga [\(2026/2-4\)](#)

Tebliğat Adresi; [\(2007/4-2\)](#), [\(2014/8-7\)](#)

MADDE 26 -

Taşımacı ve/ya alt taşımacı kendilerine yapılacak tebligata esas olarak tebligat adresini, kendisi ile istihdam ettikleri personelin ikametgâh adreslerini ve değişiklik olduğu takdirde yeni adresleri, 30 (otuz) takvim günü içinde TUHİM'e yazılı olarak beyan etmek zorundadır. [\(2014/8-7\)](#)

İtiraz

MADDE 27 -

Mülga [\(2026/2-4\)](#)

Yaptırımı Gerektiren Fiiller; [\(2007/4-2\)](#), [\(2013/7-2\)](#), [\(2014/8-7\)](#)

MADDE 28 -

(1) Aşağıdaki fiillerin vukuu halinde yaptırım hükümleri uygulanır.

- a) TUHİM' den Güzergâh Kullanım İzin Belgesi almadan çalışmak,
- b) Araçların ön ve arkasında bilgi levhası bulundurmamak,
- c) İstiap haddinden fazla yolcu taşınması ve ayakta yolcu almak,
- d) Araçların arka camın sağ alt köşelerinde ALO 153 yazısını bulundurmamak (TUHİM'den Temin Edilecektir), [\(2007/4-2\)](#), [\(2013/7-2\)](#), [\(2014/8-7\)](#)
- e) Belediyece konulan yön ve işaret levhalarına uymamak,
- f) Öngörülen yazı ve levhalar, Belediye onayı ile izin verilen reklâm bilgileri dışında servis araçlarının içinde ve dışında başka yazı ve aksesuar bulundurmak,
- g) Trafik akışını engelleyici şekilde toplu taşıma araçlarını sevk ve idare etmek, emniyet şeridi ve özel tahsisli yolları kullanmak,
- ğ) Taşıma hizmeti sırasında taşıtlarda yüksek sesli müzik sistemleri kullanmak,
- h) Araç içinde, şoför dâhil sigara içilmesi ve ilgili mevzuat gereği araç içerisinde Sigara İçilmez ibareli levha asmamak,
- ı) Güzergâh Kullanım İzin Belgesi araç sahibi gerçek ve tüzel kişilerin Belediye Meclisi ve UKOME'nin aldığı kararlara uymamak,
- i) Araçların iç temizliğinin yapılmamış olması, döşemelerinin yırtık ve kirli olması,
- j) Bu yönergede geçen tüm iş ve işlemlere uygun hareket etmemek.

Uygulanacak Değerlendirmeler; [\(2007/4-2\)](#), [\(2014/8-7\)](#), [\(2026/2-4\)](#)

MADDE 29 -

- a) 26.02.2026 Tarih ve 2026/2-4 Sayılı UKOME Kararı Gereği Hizmet Kalite Kesintisi Değerlendirme Cetveli olarak Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi uygulanacaktır.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

İhtilafların Çözümü;

MADDE 30 -

Bu yönergenin uygulanmasından doğacak ihtilafların çözümü için UKOME ile İstanbul Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Saklı Tutulan Hükümler;

MADDE 31 -

Bu yönergede bulunmayan hükümler hususunda ilgili mevzuat (ilgili kanunlar, yönetmelikler vb. ile UKOME ve İTK kararları)hükümleri uygulanır. Bu yönergenin yürürlük tarihinden önce veya sonra alınan UKOME ve İTK kararları geçerlidir. Bu konuda çıkan mevzuat hükümleri saklıdır. Gerekli görülmesi halinde yeni mevzuat (ilgili kanunlar, yönetmelikler vb. ile UKOME ve İTK kararları) çerçevesinde yönergede UKOME Kararı ile değişiklik yapılabilecektir. Bu yönergenin uygulanmasında doğabilecek tereddütler hususunda TUHİM değerlendirme yapabilir.

Yürürlük;

MADDE 32 -

Bu yönerge UKOME tarafından onaylandıktan sonra mahalli bir gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme;

MADDE 33 -

Bu yönergenin hükümlerini İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı adına, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü yürütür.

❖ SERVİS ARACI GEÇİCİ GÜZERGÂH KULLANIM İZİN BELGESİ İNTERNET ŞUBESİ MÜRACAATINDA İSTENEN EVRAKLAR;

([2007/4-2](#)), ([2007/12-5](#)), ([2008/7-17](#)), ([2009/5-18](#)), ([2010/2-21](#)), ([2010/2-22](#)), ([2010/6-5.A](#)), ([2011/5-15](#)), ([2011/9-19](#)), ([2012/11-9](#)), ([2013/1-25](#)), ([2013/3-16](#)), ([2013/7-2](#)), ([2013/11-17.A](#)), ([2013/2468 sayılı MECLİS Kararı](#)), ([2014/4-16](#)), ([2014/8-7](#)), ([2014/9-13](#)), ([2015/8-17](#)), ([2016/2-8](#)), ([2016/3-13](#)), ([2017/2-6](#)).

A. Mülga, ([2007/4-2](#)), ([2008/7-17](#))

B. Mülga, ([2007/4-2](#)), ([2008/7-17](#))

1) Mülga; ([2007/4-2](#)), ([2008/7-17](#)), ([2009/5-18](#)), ([2010/2-20](#)), ([2010/6-5.A](#)), ([2011/9-19](#)), ([2013/1-25](#)), ([2013/7-2](#)), ([2013/11-17.A](#)), ([2014/8-7](#)), ([2014/9-13](#)), ([2015/8-17](#)), ([2016/2-8](#)), ([2016/3-13](#)), ([2017/2-6](#)),

2) Mülga, ([2007/4-2](#)), ([2008/7-17](#)), ([2009/5-18](#)), ([2010/2-20](#)), ([2011/9-19](#)), ([2013/1-25](#)), ([2013/11-17.A](#)), ([2014/8-7](#)), ([2014/9-13](#)), ([2015/8-17](#)), ([2016/2-8](#)), ([2016/3-13](#)), ([2017/2-6](#)).

3) Turizm Yolcu Taşımacılığı Belgesi İçin İstenilen Belgeler; ([2007/4-2](#)), ([2007/12-5](#)), ([2008/7-17](#)), ([2009/5-18](#)), ([2010/2-20](#)), ([2011/5-15](#)), ([2011/9-19](#)), ([2013/1-25](#)), ([2013/11-17.A](#)), ([2014/8-7](#)), ([2014/9-13](#)), ([2015/8-17](#)) ([2018/4-1](#)),

a) **Mülga,** ([2013/11-17.A](#))

b) Seyahat Acentaları ile yapılan sözleşmeler, (öz mal araçları ile taşımacılık yapacak Seyahat Acentaları Belgesi olan firmalar hariç), ([2013/1-25](#)), ([2016/4-12](#)), ([2018/4-1](#)),

c) Araç Tescil Belgesi (*Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari* ibraz edilecek), ([2014/9-13](#))

ç) Taşımacıya ve/ya Alt Taşımacıya ait ‘Turizm Taşımacılığı’ ibaresinin yer aldığı ilgili Oda Faaliyet Belgesi/Belgeleri (*İlk defa güzergâh izin belgesi alacak servis araçlarının bir defaya mahsus olmak üzere*), ([2009/5-18](#)), ([2013/1-25](#))

d) Ferdi Kaza Koltuk Sigortası, ([2013/1-25](#)), ([2016/4-12](#)),

e) Şoför Evrakları; ([2008/7-17](#)), ([2016/6-8](#)),

1) **Mülga,** ([2016/6-8](#)),

2) **Mülga,** ([2013/1-25](#)), ([2016/6-8](#)),

3) **Mülga,** ([2011/9-19](#)), ([2015/8-17](#)), ([2016/6-8](#)),

4) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi/numarası, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)), ([2018/4-1](#)),

5) **Mülga,** ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),

6) **Mülga,** ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),

7) **Mülga,** ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),

f) **Denetim Birimleri Tarafından Faaliyet Esnasında İstenecek Belgeler;** ([2013/1-25](#)), ([2016/4-12](#)), ([2018/4-1](#)),

1) Turizm Yolcu Taşımacılığı Belgesi, ([2013/1-25](#)), ([2016/4-12](#)), ([2018/4-1](#)),

2) Seyahat Acentaları ile yapılan sözleşmeler, ([2013/1-25](#)), ([2016/4-12](#)),

3) Seyahat Acentaları tarafından onaylı grup yolcu isim listesi. ([2013/1-25](#)), ([2016/4-12](#)), ([2018/4-1](#)),

g) **Mülga,** ([2007/4-2](#)), ([2016/2-8](#)), ([2016/3-13](#)), ([2017/2-6](#)),

ğ) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının %20 oranındaki araçların depolanması için,

taşımacıya ait tapu fotokopisi/kira kontratı/otopark sözleşmesi, (2014/8-7)

h) Seyahat Acentaları ile yapılan sözleşmeler kapsamında Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından hazırlanacak taahhütname, (2016/4-12), (2018/4-1),

4) **Ücretsiz Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İçin İstenilen Belgeler;** (2007/4-2), (2008/7-17), (2009/5-18), (2010/2-20), (2010/2-22), (2011/9-19), (2013/3-16), (2013/11-17.A), (2014/8-7), (2014/9-13), (2015/8-17)

a) **Market, Alışveriş, Ticaret Merkezleri Ücretsiz Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İçin İstenilen Belgeler;** (2007/4-2), (2008/7-17), (2009/5-18), (2010/2-20), (2010/2-22), (2011/9-19), (2013/11-17.A), (2014/8-7), (2014/9-13), (2015/8-17)

1) *Mülga*, (2013/11-17.A)

2) Sözleşmeler (araç sahibi turizm firması-turizm firması taşınan firma sözleşmesi), (2008/7-17),

3) Araç Tescil Belgesi (*Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari* ibraz edilecek) (En az 10 koltuk kapasiteli minibüs veya en fazla 27 koltuk kapasiteli otobüs), (2014/9-13)

4) Taşımacıya ve/ya Alt Taşımacıya ait ilgili Oda Faaliyet Belgesi/Belgeleri (*İlk defa güzergâh izin belgesi alacak servis araçlarının bir defaya mahsus olmak üzere*), (2009/5-18)

5) Güzergâh Krokisi, (2008/7-17)

6) Şoför Evrakları; (2008/7-17), (2016/6-8),

a) *Mülga*, (2016/6-8),

b) *Mülga*, (2013/1-25), (2016/6-8),

c) *Mülga*, (2011/9-19), (2015/8-17), (2016/6-8),

ç) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi, (2014/8-7), (2016/6-8),

d) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),

e) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),

f) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),

7) *Mülga*, (2013/2468 sayılı MECLİS Kararı ile değişik)

8) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),

9) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının %20 oranındaki araçların depolanması için, taşımacıya ait tapu fotokopisi/kira kontratı/otopark sözleşmesi, (2014/8-7)

b) **Otogar Ücretsiz Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İçin İstenilen Belgeler;** (2007/4-2), (2008/7-17), (2009/5-18), (2010/2-20), (2011/9-19), (2013/11-17.A), (2014/8-7), (2014/9-13), (2015/8-17)

1) *Mülga*, (2013/11-17.A)

2) Sözleşmeler (araç kiralık ise), (2008/7-17)

3) Araç Tescil Belgesi (*Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari* ibraz edilecek) (En az 10 koltuk kapasiteli minibüs veya en fazla 35 koltuk kapasiteli otobüs), (2014/8-7), (2014/9-13)

4) Taşımacıya ve/ya Alt Taşımacıya ait ilgili Oda Faaliyet Belgesi/Belgeleri (*İlk defa güzergâh izin belgesi alacak servis araçlarının bir defaya mahsus olmak üzere*), (2009/5-18)

5) D-1 Yetki Belgesi, (2008/7-17)

6) Güzergâh Krokisi, (2008/7-17)

7) Şoför Evrakları; (2008/7-17), (2016/6-8),

a) *Mülga*, (2016/6-8),

b) *Mülga*, (2013/1-25), (2016/6-8),

c) *Mülga*, (2011/9-19), (2015/8-17), (2016/6-8),

ç) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi, (2014/8-7), (2016/6-8),

d) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),

e) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),

f) *Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),

8) *Mülga*, (2013/2468 sayılı MECLİS Kararı ile değişik)

9) *Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),

10) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının %20 oranındaki araçların depolanması için, taşımacıya ait tapu fotokopisi/kira kontratı/otopark sözleşmesi, (2014/8-7)

c) **Diyaliz ve Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezleri Ücretsiz Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İçin İstenilen Belgeler;** (2010/2-20), (2011/9-19), (2013/3-16), (2014/8-7), (2014/9-13), (2015/8-17)

1) Sözleşme/Sözleşmeler (Kurum ile taşımacı arasında yapılan sözleşme ve/ya araç kiralıkta kiracı ile taşımacı arasında yapılan sözleşme), (2013/3-16)

- 2) Araç Tescil Belgesi (Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari ibraz edilecek) (En az 10 koltuk kapasiteli minibüs veya en fazla 27 koltuk kapasiteli otobüs), ([2013/3-16](#)), ([2014/9-13](#))
- 3) Taşımacıya ve/ya Alt Taşımacıya ait ilgili Oda Faaliyet Belgesi/Belgeleri (*İlk defa güzergâh izin belgesi alacak servis araçlarının bir defaya mahsus olmak üzere*), ([2009/5-18](#))
- 4) Diyaliz Ünitesinin ilgili hastaneye ait olduğuna dair idareden alınacak yazı, ([2013/3-16](#))
- 5) Diyaliz ve/ya Rehabilitasyon Merkezine ait işyeri açma ve çalışma ruhsatı, ([2013/3-16](#))
- 6) Şoför Evrakları; ([2008/7-17](#)), ([2016/6-8](#)),
  - a) Mülga, ([2016/6-8](#)),
  - b) Mülga, ([2013/1-25](#)), ([2016/6-8](#)),
  - c) Mülga, ([2011/9-19](#)), ([2015/8-17](#)), ([2016/6-8](#)),
  - ç) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
  - d) Mülga, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
  - e) Mülga, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
  - f) Mülga, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
- 7) Mülga, ([2013/2468 sayılı MECLİS Kararı ile değişik](#))
- 8) Mülga, ([2007/4-2](#)), ([2016/2-8](#)), ([2016/3-13](#)), ([2017/2-6](#)),
- 9) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının %20 oranındaki araçların depolanması için, taşımacıya ait tapu fotokopisi/kira kontratı/otopark sözleşmesi, ([2014/8-7](#))

ç) **Liman Ücretsiz Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İçin İstenilen Belgeler;** ([2011/9-19](#)), ([2014/8-7](#)), ([2014/9-13](#)), ([2015/8-17](#)).

- 1) Kurum/Kuruluş kendi öz mal araçları ile taşımacılık yapmayacak ise taşımacıyla yapmış olduğu sözleşme, ([2014/9-13](#))
- 2) Araç Tescil Belgesi (Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari ibraz edilecek) (En az 10 koltuk kapasiteli minibüs veya en fazla 35 koltuk kapasiteli otobüs), ([2014/9-13](#))
- 3) Taşımacıya ve/ya Alt Taşımacıya ait ilgili Oda Faaliyet Belgesi/Belgeleri (*İlk defa güzergâh izin belgesi alacak servis araçlarının bir defaya mahsus olmak üzere*), ([2009/5-18](#)), ([2014/9-13](#))
- 4) Güzergâh Krokisi, ([2014/9-13](#))
- 5) Şoför Evrakları; ([2008/7-17](#)), ([2016/6-8](#)),
  - a) Mülga, ([2016/6-8](#)),
  - b) Mülga, ([2013/1-25](#)), ([2014/9-13](#)), ([2016/6-8](#)),
  - c) Mülga, ([2011/9-19](#)), ([2015/8-17](#)), ([2016/6-8](#)),
  - ç) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
  - d) Mülga, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
  - e) Mülga, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
  - f) Mülga, ([2014/8-7](#)), ([2016/6-8](#)),
- 6) Mülga, ([2007/4-2](#)), ([2016/2-8](#)), ([2016/3-13](#)), ([2017/2-6](#)),
- 7) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının %20 oranındaki araçların depolanması için, taşımacıya ait tapu fotokopisi/kira kontratı/otopark sözleşmesi, ([2014/8-7](#))

d) **Kendi Personelini Taşıyanlar İçin Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İstenilen Belgeler;** ([2025/3-27](#))

- 1) Araç Tescil Belgesi (Kullanım Amacı Yolcu Taşımacılığı/Ticari ibraz edilecektir),
- 2) Ticaret Sicil Gazetesi örneği/Ticari sicil kaydı/Mesleki Faaliyet Belgesi (Araç Tescil Belgesindeki unvanı bölümünde yer alan unvan ile ilgili belgedeki unvanın aynı olması zorunludur. Vakıf üniversiteleri özmal taşıtlarıyla taşımacılık yapması durumunda bu maddeden muaf tutulacaktır) ([2026/4-5.C](#))
- 3) Araç koltuk kapasitesinin en az %50'si kadar sayıda personel isim listesi (personeller en az 15 gün sigortalı olmak zorundadır)
- 4) Şoför Evrakları: Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi
- 5) Ferdi Kaza Koltuk Sigortası.

5) **Denetim Birimleri Tarafından Faaliyet Esnasında İstenecek Belgeler;** ([2025/3-27](#))

- 1) Kendi Personelini Taşıyanlar İçin Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi (Aslı),
- 2) (İzin Belgesi Karekodunda yer alan personel (yolcu) isim listesi ile denetim esnasındaki taşınan

personel isimleri kontrol edilecektir.)

- 6) *Mülga*, (2008/7-17), (2009/5-18), (2010/2-20), (2011/9-19), (2013/11-17.A), (2014/8-7), (2014/9-13), (2015/8-17), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
- Mülga*, (2013/11-17.A)
  - Mülga*, (2008/7-17), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2014/9-13), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2008/7-17), (2009/5-18), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2008/7-17), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Şoför Evrakları; (2008/7-17), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
    - Mülga*, (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
    - Mülga*, (2013/1-25), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
    - Mülga*, (2011/9-19), (2015/8-17), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
    - Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
    - Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
    - Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2013/2468 sayılı MECLİS Kararı ile değişik)
  - Mülga*, (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2014/8-7), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
- 7) *Mülga*, (2010/2-21), (2014/9-13), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
- ⇒ *Mülga*, (2010/2-21), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
- ⇒ *Mülga*, (2010/2-21), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
- Mülga*, (2010/2-21), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2010/2-21), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2014/9-13), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Mülga*, (2013/2468 sayılı MECLİS Kararı ile değişik)

8) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Servis Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İçin İstenilen Belgeler; (2009/5-18), (2011/9-19), (2012/11-9), (2013/11-17.A), (2014/9-13), (2015/8-17)

- Mülga*, (2013/11-17.A)
  - Yüksek Öğretim Kurumu ile yapılan veya en az 5 öğrenci ile yapılan taşıma sözleşmesi (Öğrenci ile yapılan sözleşmelerde Öğrenci Belgesi istenir), (2012/11-9)
  - Araç Tescil Belgesi (*Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari* ibraz edilecek), (2014/9-13)
  - Taşımacıya ve/ya Alt Taşımacıya ait ilgili Oda Faaliyet Belgesi/Belgeleri (*İlk defa güzergâh izin belgesi alacak servis araçlarının bir defaya mahsus olmak üzere*), (2009/5-18)
  - Şoför Evrakları; (2008/7-17), (2016/6-8),
    - Mülga*, (2016/6-8),
    - Mülga*, (2013/1-25), (2016/6-8),
    - Mülga*, (2011/9-19), (2015/8-17), (2016/6-8),
    - Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi, (2014/8-7), (2016/6-8),
    - Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),
    - Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),
    - Mülga*, (2014/8-7), (2016/6-8),
  - Mülga*, (2013/2468 sayılı MECLİS Kararı ile değişik)
  - Mülga*, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),
  - Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının %20 oranındaki araçların depolanması için, taşımacıya ait tapu fotokopisi/kira kontratı/otopark sözleşmesi, (2014/8-7)
- 7) **Sosyal Etkinlikler Grup Servis Taşımacılığı Aracı Güzergâh Kullanım İzin Belgesi İçin İstenilen Belgeler;** (2011/9-19), (2013/11-17.A), (2014/4-16), (2014/9-13), (2015/8-17)
- Mülga*, (2013/11-17.A)
  - Araç Tescil Belgesi (*Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari* ibraz edilecek), (2014/9-13)
  - Taşımacıya ve/ya Alt Taşımacıya ait ilgili Oda Faaliyet Belgesi/Belgeleri (*İlk defa güzergâh izin belgesi alacak servis araçlarının bir defaya mahsus olmak üzere*), (2009/5-18)

ç) Şoför Evrakları; (2008/7-17)

a) Mülga, (2016/6-8),

b) Mülga, (2013/1-25), (2016/6-8),

c) Mülga, (2011/9-19), (2015/8-17), (2016/6-8),

ç) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi, (2014/8-7), (2016/6-8),

d) Mülga, (2014/8-7), (2016/6-8),

e) Mülga, (2014/8-7), (2016/6-8),

f) Mülga, (2014/8-7), (2016/6-8),

d) **Denetim Birimleri Tarafından Faaliyet Esnasında İstenecek Belgeler;** (2014/4-16)

1) Sosyal Etkinlikler Grup Servis Araçları Güzergâh Kullanım izn Belgesi (Aslı), (2014/4-16)

2) Düğün, nişan, cenaze, piknik, asker uğurlama, hac/umre dönemi yolcu uğurlama ve karşılama, sportif aktiviteler, plaj etkinlikleri, yaz dönemi eğitim kursları ile dernek, kurum ve kuruluşların sosyal etkinliklerinin ulaşım faaliyetleri için taşımacılar ile yapılan sözleşmeler, (2014/4-16)

3) Sözleşmeye bağlı grup yolcu isim listesi (Yaz dönemi eğitim kursları (öğrenciler) için yolcu grubu, etkinlik başlangıcından önce adreslerinden toplama ve bitiminde adreslerine dağıtma esnasında grup yolcu şartı aranmaz). (2014/4-16)

e) Mülga, (2007/4-2), (2016/2-8), (2016/3-13), (2017/2-6),

f) Toplam taşımacılık hizmetinde kullanılan araç sayılarının %20 oranındaki araçların depolanması için, taşımacıya ait tapu fotokopisi/kira kontratı/otopark sözleşmesi, (2014/8-7)

EK-1 (2018/4-1).

TURİZM YOLCU TAŞIMACILIĞI TAAHHÜTNAMESİ

..... / ..... / .....

Turizm yolcu taşımacılığı faaliyetini, Servis Araçları Yönergesi hükümlerine uygun şekilde yürüteceğimi; bu Yönerge'ye dayalı olarak tarafıma verilen ve verilecek Turizm Yolcu Taşımacılığı Belgesi ve Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi kazanılmış hak oluşturmayacağını kabul ettiğimi; verilen belgelerin iptal edilmesi veya verilen belgelerde değişiklik yapılması durumunda, daha önce alınan belgelere istinaden yeni belge talep edilemeyeceğini ve talepte bulunmayacağımı, denetim birimlerinin teknik ve saha denetimleri sonucunda Turizm Yolcu Taşımacılığı Belgesi almış olduğum aracın amacı dışında kullanımının tespit edildiği durumda Servis Taşımacılığı Yaptırım Cetvelinde belirlenen müeyyidelerin uygulanmasını kabul ettiğimi bildiğimi beyan ve taahhüt ederim.

T.C. Kimlik No veya Şirket Unvanı:

Adres:

Telefon:

(Adı Soyadı/Şirket Unvanı)

(Yetkili Kişi İmza/Kaşe/Mühür)

İSTANBUL İLİ ŞEHİR İÇİ ULAŞIMINDA TİCARİ TAŞIT VE TOPLU/YÜK TAŞIMA ARACI ŞOFÖRLERİNİN SAĞLIK ŞARTLARI ve BUNLARIN TARAMA ve MUAYENELERİNE DAİR YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Dayanak

AMAÇ

Madde 1-

- (1) Bu yönergenin amacı İstanbul İli şehir içi ulaşımında ticari taşıt ve toplu/yük taşıma aracı şoförü olarak görev yapanların taşınması gereken sağlık şartları ile muayenelerine dair usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –

- (1) Bu yönerge hükümleri, İstanbul İli şehir içi ulaşımında ticari taşıt ve toplu/yük taşıma aracı şoförü olarak görev yapanların sağlık şartları ve muayeneleri ile ilgili hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –

- (1) Bu yönerge; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. ve 9. Maddeleri ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'na dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

İstanbul İli Şehir İçi Ulaşımında Ticari Taşıt ve Toplu/Yük Taşıma Aracı Şoförü Olarak Görev Yapanların Taşınması Gereken Sağlık Şartları İle Muayenelerine İlişkin Esaslar

Genel Sağlık Muayenesi

MADDE 4 –

- (1) İstanbul İli şehir içi ulaşımında ticari taşıt ve toplu/yük Taşıma aracı şoförü olarak görev yapanların muayeneleri; İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü tarafından belirlenen sağlık tesislerinde görevli tabip veya uzman tabip tarafından bu Yönerge hükümlerine göre yapılır ve sağlık raporu düzenlenir.
- (2) Muayene öncesinde şoförün genel sağlık durumuna ilişkin yazılı beyanı alınır ve bu beyan esas alınarak genel sistemik muayenesi ve gerekli tetkikleri yapılır.
- (3) Kişinin sağlık beyanı ve yapılan genel sistemik muayene ve tetkiklere göre ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olmaya engel hali olmayanlara muayeneyi yapan tabip tarafından uygun rapor verilir.
- (4) Kişinin sağlık beyanı ve yapılan genel muayeneye göre belirli uzmanlık branşlarında daha detaylı tetkik ve muayeneye lüzum görülen şoförün muayene bulguları ve sevke neden olan uzmanlık muayenesi hariç ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olmaya elverişlilik durumu sağlık raporunda belirtilir ve ilgili uzman tabip/tabiplere gönderilir. İlgili uzman tabip/tabipler tarafından şoför/şoför adayının muayenesi yapılarak sağlık raporu verilir. Bu durumda, ilk muayene sonucunu gösteren sağlık raporu ve uzman tabip/tabipler tarafından düzenlenecek sağlık raporu birlikte geçerlidir.
- (5) Kişinin sağlık beyanı, yapılan genel muayene ve/veya branş uzmanı muayenesi, yapılan tetkikleri neticesinde ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olmaya elverişli bulunmayan kişilerin İstanbul ili şehir içi ulaşımında ticari taşıt ve toplu/yük taşıma aracı şoförü olarak görev yapmalarına müsaade edilmez.

- (6) Verilen sağlık raporlarının geçerlilik süresi azami 2 yıl olup, yapılacak genel muayene veya branş uzmanı muayenesi neticesinde hekim ilgili kişinin daha sık aralıklarla takibine karar verebilir. Kişinin sağlık değerlendirmesi sonucunda verilecek sağlık raporunun geçerlilik süresi raporda belirtilir. Raporda belirtilen bu srenin sonunda ticari taşıt ve/veya toplu/yük Taşıma aracı şoförünün, bu görevine devam edebilmesi için sağlık muayenesini yenilemesi zorunludur.
- (7) Kişinin, adına düzenlenen rapora itiraz hakkı vardır. Rapora itiraz, il sağlık müdürlüğüne yapılır. İl sağlık müdürlüğü raporun olumsuz olmasına neden olan tanıya göre kişiyi, ilgili branş/branşlarda cer uzmanın bulunduğu hastaneye sevk eder. Kurul tarafındandzenlenen raporda belirtilen karara göre işlem yapılır.

Alkol ve Psikotrop Madde Kullanımına Yönelik Muayene ve Taramalar

MADDE 5 –

- (1) Ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olmak için yapılan ilk başvuru/Toplu-Yük Taşıma aracı kullanım belgesi yenileme/İBB tarafından talep edilmesi durumlarında kişilerin psikotrop madde kullanımına yönelik test yaptırması zorunludur.
- (2) Ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olarak yetki verilen (Geçerli Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi sahibi kişi) tüm kişilerden ayrıca rastgele belirlenecek tarihlerde psikotrop madde kullanımını açısından tetkik yaptırılmaları talep edilebilir.
- (3) Kişilere tetkik yaptırılmaları gün, saat ve yer ile ilgili bildirim başvuru esnasında vermiş oldukları iletişim bilgilerine İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından geliştirilecek sistem tarafından gönderilecek otomatik SMS / otomatik sesli yanıt sistemi araması / ağrı merkezi araması aracılığı ile yapılır.
- (4) Kişinin belirtilen gün ve saatte numune vermeye gitmesi zorunlu olup, gitmeyen ve geçerli bir mazeret ibraz edemeyenlerin ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olma yetkisi (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından askıya alınır.
- (5) Numune vermeye gitmemesine dair geçerli mazeret ibraz edenlere yine rastgele belirlenecek bir başka tarihte randevu verilir ve kişiye 3'nc fıkrada belirtilen yöntem veya yöntemlerle tekrar bildirimde bulunulur. İkinci randevuya da gidilmediği takdirde ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olma yetkisi (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından askıya alınabilir veya tümüyle iptal edilebilir.
- (6) Her ne sebeple olsun taramaya gitmeyen kişiler makul şüpheli kabul edilerek haklarında yasal ve/veya idari işlem başlatılabilir.
- (7) Psikotrop madde kullanımına yönelik tetkiklerin yaptırılacağı sağlık tesisleri İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü tarafından ortaklaşa belirlenir. Belirlenmiş olan bu sağlık tesisleri haricinde yaptırılacak olan test ve tetkikler geçerli kabul edilmez.
- (8) Kişinin ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi sahibi) olmak için başvuruda bulunmuş olması ve/veya hlihazırda toplu/yük taşıma Aracı Kullanım Belgesine sahip olması durumu; bu yönergede belirtilmiş olan alkol ve psikotrop madde kullanımına yönelik gerekli tarama ve muayeneleri yaptırmayı; başvuru esnasında belirtmiş olduğu İstanbul Büyükşehir Belediyesine kayıtlı cep telefonu numarasına SMS / sesli yanıt sistemi araması / ağrı merkezi araması vasıtası ile yapılacak bildirimler doğrultusunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından rastgele olarak belirlenecek tarih ve saatlere uygun olarak belirlenmiş sağlık kuruluşunda tarama testlerini yaptırmayı; ilgili davet ve bildirim tarafına en erken tarama saatinden 24 saat önce bildirileceğini anladığını ve kabul ettiğini; rutin, rastgele ve kolluk kuvvetleri tarafından yapılabilecek olası yol kenarı denetimlerinde alkol ve madde kullanımının tespiti

maksadıyla tarafından istenebilecek tüm numune ve biyolojik materyalleri (kan, tükürük, idrar, saç, tırnak vb.) vermeyi; rutin, rastgele ve kolluk kuvvetleri tarafından yapılabilecek olası yol kenarı denetimlerinde belirlenmiş zamanda sağlık kuruluşuna başvurmadığı yahut tarama testlerini yaptırmayı kabul etmediği takdirde Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesinin iptal edilebileceğini ve hakkında yasal işlem başlatılabileceğini; tarama testlerinin sonucuna göre sağlık personeli, belediye yetkilileri, kolluk kuvvetleri ve yasal merciler tarafından tarafına bildirilecek olan tüm iş ve işlemleri eksiksiz olarak yerine getireceğini, aksi takdirde Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesinin iptal edilebileceğini ve hakkında yasal işlem başlatılabileceğini; başvuru esnasında belirtmiş olduğu ve İstanbul Büyükşehir Belediyesine kayıtlı iletişim bilgilerinin doğru ve eksiksiz olduğunu, adresi ve cep telefonu bilgilerinde değişiklik olması durumunda değişikliği 1 gün içerisinde İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ilgili birimine bildireceğini; aksi takdirde başvuru esnasında belirtmiş olduğu ve İstanbul Büyükşehir Belediyesine kayıtlı iletişim bilgileri kanalıyla yapılacak tüm bildirimlerin ve tarama testine gitme davetlerinin tarafına yapılmış olarak kabul edileceğini kabul ve taahhüt ettiği anlamını taşımaktadır.

Alkol ve Psikotrop Madde Kullanımına Yönelik Muayene ve Tarama Sonuçlarının Değerlendirmesi

MADDE 6 –

- (1) Taraması yapılmış ve sonucu negatif çıkanlar yeniden rastgele tarama havuzuna dâhil edilir. Bu kişiler herhangi bir zaman sınırlaması olmaksızın yeniden taramaya çağrılabilir.
- (2) Taraması yapılmış ve sonucu pozitif çıkanların numuneleri kişi talebi olduğu takdirde ilgili sağlık kuruluşu tarafından doğrulama testine gönderilir.
- (3) Doğrulama testi talep edilmediği yahut talep edilen doğrulama testi de pozitif çıktığı takdirde kişi AMATEM’lerde değerlendirmeye çağrılır ve kişinin madde kullanımına dair kesin kanaat AMATEM değerlendirmesi sonrası verilir.
- (4) AMATEM değerlendirmesi sonucu madde kullanımı bulguları sabit görülen kişiler tedavi olmayı kabul ederlerse tedavileri başlanır ve tedavi süreci boyunca ticari taşıt ve/veya toplu/yük taşıma aracı şoförü olma yetkileri (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) askıya alınır.
- (5) Kişinin tedaviye uyumu neticesinde tedavinin başarı ile tamamlandığı kanaati hâsıl olduğunda kişi bir yıl süresince ayda birden az olmayacak sıklıklarla izleme alınır, bir yılsonunda sürece uyum gösterdiği ve madde kullanımına devam etmediği belgelendiği takdirde yeniden yetki alabilir (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) ancak en az bir yıl daha 3 ayda bir rutin ve sağlık kurum ve kuruluşu tarafından belirlenecek sıklıklarla rastgele olmak üzere izlemi devam eder.
- (6) İkinci yılsonunda sürece uyum gösterdiği ve madde kullanımı olmadığı belgelendiği takdirde en az 6 ayda bir sıra gelecek şekilde yeniden rastgele tarama havuzuna dâhil edilir.
- (7) İki yıllık izlem sürecinin herhangi bir safhasında yahut iki yılsonundaki rastgele taramalarda yeniden madde kullanımı tespit edilenler yahut sürece uyum göstermeyenlerin yetkileri (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) kalıcı olarak iptal edilir ve bu kişiler tekrar yetki belgesi (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) talebinde bulunamazlar.
- (8) AMATEM’e başvurmayanlar yahut başvurup tedavi sürecini kabul etmeyen kişilerin yetkileri (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) ivedilikle iptal edilir ayrıca bu kişiler hakkında konu ile ilgili yasalar ve diğer mevzuat çerçevesinde gerekli diğer yasal süreçler ivedilikle başlatılır.
- (9) Tarama testi pozitif, doğrulama testi negatif çıkanların değerlendirmesi AMATEM tarafından yapılır, yapılacak olan AMATEM değerlendirmesinde hâsıl olacak kanaat ve klinisyenin kararına göre hareket edilir. Bu aşamada klinisyen test tekrarı yahut yakından izlem kararı alabileceği gibi klinik değerlendirme neticesinde doğrulama testi sonucunu

kesin olarak kabul edebilir. Kişi klinisyen kararına ve belirlenen sürece uyum gösterdiği takdirde hakkında kesin karar verilene yetki (Toplu/Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi) iptali yapılmaz.

- (10) Yukarıda belirtilen tüm fıkralardaki iş ve işlemler yalnızca İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü tarafından ortaklaşa belirlenen sağlık tesislerinde yaptırılabilir. Belirlenmiş olan bu sağlık tesisleri haricinde yaptırılacak olan işlemler geçerli kabul edilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Düzenleme yetkisi

MADDE 7 –

- (1) İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu Yönergenin uygulanmasını sağlamak üzere; usul ve esaslar geliştirmek, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesini ve takibini sağlamak maksadı kılavuzlar, formlar, elektronik sistemler oluşturmak vb. her türlü alt düzenleyici işlem yapmaya yetkilidir.

Ücretlendirme

MADDE 8 –

- (1) Bu yönergede belirtilmiş olan; genel sağlık muayeneleri ile alkol ve psicotrop madde kullanımına yönelik muayene ve taramalar esnasında gerçekleştirilecek olan tüm hekim ve/veya uzman hekim muayeneleri ile yapılacak olan testlerle ilgili tüm masraf ve ödemeler kişinin kendisi tarafından karşılanır.

Yürürlük

MADDE 9 –

- (1) Bu Yönerge 17.09.2018 tarihinde yürürlüğe girer. Ancak sistem altyapısının sağlanmasına göre İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü internet sitesi tuhim.ibb.gov.tr web adresinden duyurulması şartıyla bu tarih değiştirilebilir.

Yürütme

MADDE 10 –

- (1) Bu Yönerge hükümlerini İstanbul Büyükşehir Belediyesi yürütür.